

Klimat- och näringslivsdepartementet

dnr KN2025/01478

per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se

med kopia till kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

den 3 november 2025

Remissyttrande från Sveriges Kärntekniska Sällskap över promemorian *Ändamålsenliga säkerhets- och strålskydds krav för utvinning och anrikning av kärnämnen*

Ställningstagande

Sveriges Kärntekniska Sällskap (SKS) tillstyrker förslaget som framgår av promemorian, dvs. att en anläggning för utvinning av kärnämnen inte längre ska utgöra en *kärnteknisk anläggning*, till skillnad från en anläggning för isotopanrikning.

Förslagen ligger i linje med vad SKS i mars 2025 lyfte fram vid remitteringen av förslaget att åter möjliggöra utvinning av uran, vilket SKS ställde sig positivt till bl.a. eftersom det även innebar en positiv justering av tillämpningsområdet för regeringens tillåtighetsprövning och det kommunala vetot rörande kärntekniska anläggningar. SKS angav i sitt remissyttrande att regeringen borde överväga om det finns behov av att inskränka tillämpningsområdet ytterligare avseende mindre gruvverksamheter.

Aktuellt förslag bör underlätta för gruvnäringen samtidigt som regelverket anpassas till vad som gäller internationellt, utan att öka risken för att människors hälsa och miljön utsätts för skadlig verkan av strålning.

Synpunkter

Så som lagförslaget är utformat byts begreppet "utvinning" ut mot "isotopanrikning" i listan över kärntekniska anläggningar i 2 § första punkten c) i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Bland övriga begrepp i listan finns "framställning", "hantering", "bearbetning" och "förvaring" av kärnämne.

I författningskommentaren till 1 § lagen om kärnteknisk verksamhet – där "utvinning av kärnämne" läggs till i listan över kärntekniska verksamheter – anges att utvinning av ett kärnämne handlar om dels att bryta, borra, spränga eller på annat sätt lösgöra kärnämnet från jordskorpan, dels kemisk eller fysikalisk anrikning för att laka ut kärnämnesinnehåll när uran utvinns som biprodukt från andra mineralämnen.

Det framgår inte tydligt av lagtexten eller författningskommentaren när själva "utvinningen" (som enbart ska utgöra kärnteknisk verksamhet) är avslutad och "hanteringen" (som utgör både kärnteknisk verksamhet och kärnteknisk anläggning) tar vid. För att förslaget ska fungera som avsett är det viktigt att ingen nödvändig del av ett gruvbolags process för att utvinna uran riskerar att utgöra en kärnteknisk anläggning; man skulle nämligen kunna tänka sig att viss hantering av kärnämnet i nära anslutning till utvinningen behövs för att gruvverksamheten ska kunna fungera på ett optimalt sätt. SKS efterfrågar därför ett förtydligande i detta avseende.

/

Detta remissyttrande har författats av Jesper Fredriksson. Beslut har fattats av SKS styrelse.

Om Sveriges Kärntekniska Sällskap

Sveriges Kärntekniska Sällskap (SKS) är en ideell intresseförening inom kärnteknikområdet. SKS verkar för att främja den tekniska och vetenskapliga utvecklingen inom den fredliga kärntekniken och arbetar för att tydliggöra nyttan med kärntekniken som ett viktigt alternativ vid utvecklingen av en global, uthållig och miljöriktig energiförsörjning.